

3. พิจารณายกเลิกใบรับรอง C.A.P.

นอกจากนี้ยังถือว่าการลงทุนทางตรง ที่ได้รับบัตรส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้รับการคุ้มครองตามความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนที่รัฐบาลไทยมีอยู่ กับรัฐบาลของประเทศผู้ลงทุน และให้ถือว่าบัตรส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นใบรับรอง C.A.P. ของการลงทุน มีผลให้การลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนได้รับความคุ้มครองตามความตกลง ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วการลงทุนจากประเทศที่จะได้รับการคุ้มครองมักจะเป็นการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

5.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม²

ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 หมวด 5 เรื่องหลักประกันและการคุ้มครองได้บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 43 รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ที่ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ

มาตรา 44 รัฐจะไม่ประกอบกิจการขึ้นใหม่แข่งขันกับผู้ได้รับการส่งเสริม

มาตรา 45 รัฐจะไม่ทำการผูกขาดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผลชนิดเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันกับผู้ที่ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบได้

มาตรา 46 รัฐจะไม่ควบคุมราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผลที่ได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

มาตรา 47 ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรได้เสมอไป ซึ่งผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผลที่ได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

การให้ความคุ้มครองการลงทุนไว้ใน พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ซึ่งเป็นกฎหมายภายในนั้น เป็นการให้ความคุ้มครองเฉพาะเรื่องของการเวนคืน ซึ่งใน Article 11 ของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี ได้กำหนดความเสี่ยงที่จะได้รับความคุ้มครอง 4 ประเภท ได้แก่ 1) การโอนเงิน 2) การเวนคืนหรือมาตรการอื่นที่คล้ายคลึงกัน 3) การผิดสัญญา และ 4) สงครามและความไม่สงบภายใน ซึ่งจะเห็นว่าการให้ความคุ้มครองการลงทุนตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520 ไม่สอดคล้องกับอนุสัญญา

2. ดู, พ.ร.บ.ส่วนส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520.

5.2 กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนของประเทศในกลุ่มอาเซียน ³

1. ประเทศอินโดนีเซีย

เดิมอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีกฎหมายการลงทุนแยกเป็น 2 ฉบับ

1. กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนจากต่างชาติ (Law No.1/1967 on Foreign Investment)

2. กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของนักลงทุนในประเทศ (Law No.6/1967 on Domestic Investment)

ซึ่งกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนจากต่างชาติ (Law No. 1/1968 on Foreign Investment) นี้มีบทบัญญัติที่ให้การคุ้มครองต่อการโอนกิจการเป็นของรัฐ (Nationalization) และการชดเชยค่าสินไหมทดแทน (Compensation) โดยกำหนดไว้ว่า รัฐบาลจะไม่ดำเนินการเวนคืนกิจการ หรือดำเนินมาตรการใด ที่กระทบต่อสิทธิในการครองครอง หรือดำเนินกิจการของวิสาหกิจ เว้นแต่เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และเพื่อประโยชน์ของรัฐในกรณีที่มีการโอนกิจการ จำนวนเงินและวิธีการชำระเงินจะกำหนดโดยคู่กรณี (รัฐและนักลงทุน) โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

2. ประเทศเวียดนาม

เดิมการลงทุนในประเทศเวียดนามอยู่ภายใต้กฎหมาย Law of Foreign Investment in Vietnam as Amended on June 9, 2000

ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ เวียดนามจะคุ้มครองการลงทุนจากต่างชาติ โดยนักลงทุนต่างชาติจะ

1. ได้รับการปฏิบัติที่ยุติธรรมและเหมาะสม (Fair and Appropriate Treatment)

2. ไม่ถูกยึดหรือริบเงินที่นำมาลงทุน โดยมาตรการใดๆ ของฝ่ายบริหารตลอดจนไม่ถูกโอนกิจการเป็นของรัฐ รัฐบาลเวียดนามจะให้การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของอุตสาหกรรม และประโยชน์เกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีในเวียดนามของนักลงทุน

3. ดู, โครงการศึกษาเพื่อทำมาตรการกฎหมายใหม่สำหรับการส่งเสริมการลงทุน โดยคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 20 สิงหาคม 2547.

3. ประเทศฟิลิปปินส์

กฎหมายการลงทุนของประเทศฟิลิปปินส์มีลักษณะเป็น “ประมวลกฎหมายการลงทุน” คือ The Omnibus Investment Code 1987 แต่ในทางปฏิบัติการลงทุนจากต่างประเทศในฟิลิปปินส์ยังอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับอื่นอีก เช่น The Foreign Investment Act of 1991 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ควบคุมการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ โดยปราศจากสิ่งจูงใจ (Incentives) สำหรับการลงทุน

รัฐบาลฟิลิปปินส์ จะให้ความคุ้มครองการลงทุนจากต่างชาติ โดย

1. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย ซึ่งมีผลกระทบต่อสัญญาความร่วมมือนักลงทุนจากต่างชาติยังคงได้รับประโยชน์จากบทบัญญัติที่ดีที่สุด และอาจเลือกทางออกที่เหมาะสมตามมาตรการดังต่อไปนี้ คือ เปลี่ยนวัตถุประสงค์การดำเนินงานใหม่ ได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษี ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บริษัท (กรณีที่บริษัทได้รับความเสียหาย) หรือได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่เหมาะสม

2. โอนเงินต่างๆ ออกนอกประเทศ เช่น กำไร ค่าสิทธิ เงินที่ลงทุน

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายการลงทุนของประเทศในกลุ่มอาเซียน

การศึกษาวិเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายการลงทุนของประเทศในกลุ่มอาเซียนนี้จะศึกษาในประเด็นของการคุ้มครองการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศการกำหนดค่านิยมของการลงทุน การจ่ายค่าชดเชย และการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง เป็นต้น และจะวิเคราะห์เปรียบเทียบว่ามีความเหมือนกันหรือต่างกับ พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุนของไทยอย่างไร

โดยกฎหมายการลงทุนของกลุ่มประเทศอาเซียนที่จะนำมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกับ พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุนของไทยนั้น จะศึกษากฎหมายการลงทุนของประเทศอินโดนีเซียและประเทศเวียดนาม เนื่องจากทั้ง 2 ประเทศได้มีการประกาศใช้กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่แทนกฎหมายการลงทุนฉบับเดิม ในช่วง 2 – 3 ปี ที่ผ่านมา

1. ประเทศอินโดนีเซีย

ปัจจุบันการลงทุนของประเทศอินโดนีเซียอยู่ภายใต้กฎหมาย Law of The Republic of Indonesia Number : 25 of 2007 concerning Investment ซึ่งรัฐสภาอินโดนีเซียได้ผ่านกฎหมายฉบับนี้เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2550 และกฎหมายมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน 2550 กฎหมายการลงทุนฉบับนี้ได้ยกเลิกกฎหมายการลงทุนที่สำคัญ 2 ฉบับซึ่งได้ใช้มาเป็นระยะเวลาประมาณ 40 ปีแล้ว คือกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของต่างชาติ (law No.1/1967 on

Foreign Investment) และกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนของนักลงทุนในประเทศ (Law No.6/1968 on Domestic Investment) ซึ่งแยกการลงทุนของคนต่างชาติด้านหนึ่งออกจากกันภายใต้กฎหมายคนละฉบับ โดยกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนของต่างชาติ ปี ค.ศ. 1967 (Law No.1/1967 on Foreign Investment) มีบทบัญญัติที่เน้นการให้ความคุ้มครองต่อการโอนกิจการเป็นของรัฐ (Nationalization) และการจ่ายค่าสินไหมทดแทน นั่นคือ รัฐบาลอินโดนีเซียจะไม่ดำเนินการโอนกิจการเป็นของรัฐหรือดำเนินมาตรการใด ๆ ที่กระทบต่อสิทธิในการครอบครองหรือดำเนินกิจการของวิสาหกิจ เว้นแต่เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติและเพื่อประโยชน์ของรัฐ ซึ่งในกรณีที่มีการโอนกิจการ จำนวนเงินและวิธีการชำระเงินจะกำหนดโดยคู่กรณี (รัฐและนักลงทุน) โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

สาเหตุที่ประเทศอินโดนีเซียให้ความสำคัญต่อหลักประกันการโอนกิจการเป็นของรัฐ เนื่องจากในช่วงปี ค.ศ. 1955 – 1960 ในสมัยการปกครองของประธานาธิบดีซูการ์โน ประเทศอินโดนีเซียได้ใช้มาตรการการโอนกิจการเป็นของรัฐกับบริษัทต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในอินโดนีเซีย โดยเฉพาะกับบริษัทและผลประโยชน์ต่าง ๆ ของชาวเนเธอร์แลนด์ ที่เป็นนักลงทุนรายใหญ่ของประเทศในขณะนั้น ต่อมาหลังจากที่ประธานาธิบดีซูฮาร์โตได้ปกครองประเทศตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 ประเทศอินโดนีเซียได้เริ่มประกาศนโยบายส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติในปี ค.ศ. 1967 ดังนั้นในกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของต่างชาติ ปี ค.ศ. 1967 (Law No.1 / 1967 on Foreign Investment) จึงจำเป็นต้องมีบทบัญญัติในลักษณะที่สร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนต่อการโอนกิจการเป็นของรัฐ⁴

ปัจจุบันแม้ประเทศอินโดนีเซียได้ประกาศใช้กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ (Law of The Republic of Indonesia Number 25 of 2007 Concerning Investment) แล้ว แต่กฎหมายใหม่ก็ยังคงมีการให้หลักประกันการลงทุนว่าจะไม่มีการโอนหรือยึดกิจการเป็นของรัฐยกเว้นมีกฎหมายให้อำนาจและหากมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น รัฐบาลจะจ่ายค่าชดเชยให้ตามราคาตลาด ในส่วนที่แตกต่างจากกฎหมายการลงทุนเดิมทั้ง 2 ฉบับนั้น กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ได้มีการ

4. ศุภณัฏฐ์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาเพื่อจัดทำมาตรการกฎหมายใหม่สำหรับการส่งเสริมการลงทุน, 20 สิงหาคม 2547.

กำหนดนิยามของการลงทุนที่ชัดเจนและเป็นสากลครอบคลุมทั้งการลงทุนของคนในประเทศและคนต่างชาติและนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศจะได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายฉบับนี้ นอกจากนี้หากมีกรณีพิพาทกัน จะมีการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับของทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่ต้องขึ้นศาลอินโดนีเซียเท่านั้น⁵

2. ประเทศเวียดนาม

เดิมการลงทุนในเวียดนามอยู่ภายใต้กฎหมายหลัก คือ

- กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศในเวียดนาม ปี 1996 และกฎหมายแก้ไขและเพิ่มเติมบางมาตราในกฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศในเวียดนาม ปี 2000 (Law of Foreign Investment in Vietnam as Amended on June 9, 2000)

- กฎหมายส่งเสริมการลงทุนในประเทศ ปี 1998

ในกฎหมายการลงทุนดังกล่าวให้หลักประกันคุ้มครองการลงทุนโดยรัฐบาลจะไม่ยึดหรือรับเงินที่นำมาลงทุนโดยมาตรการใด ๆ ของฝ่ายบริหารตลอดจนไม่โอนกิจการเป็นของรัฐ

ต่อมาในปี 2548 สภานิติบัญญัติแห่งชาติของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้ผ่านกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2548 โดยกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549

ในกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ของเวียดนามได้รวมเอากฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนจากต่างประเทศและกฎหมายการลงทุนภายในประเทศเข้าไว้ด้วยกันและกฎหมายนี้ยังได้กำหนดถึงการลงทุนในต่างประเทศของนักลงทุนชาวเวียดนามที่จะไปลงทุนในต่างประเทศด้วย นอกจากนี้กฎหมายการลงทุนฉบับนี้ ยังได้กำหนดการรับประกันการลงทุน การจ่ายค่าชดเชยหรือชำระค่าเสียหายตามราคาตลาด หากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องเข้าครอบครองหรือเรียกรื้อทรัพย์สินจากผู้ลงทุนเอาไว้ด้วยและยังได้กำหนดถึงวิธีการแก้ไขปัญหาคัดแย้งว่าหากมีกรณีข้อขัดแย้งใด ๆ จะมีการระงับข้อขัดแย้งโดยวิธีอนุญาโตตุลาการหรือโดยศาลเอาไว้ด้วย

3. ประเทศไทย

ประเทศไทยมีกฎหมายส่งเสริมการลงทุนฉบับแรกของไทยคือ

5. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, รายงาน country Profile สาธารณรัฐอินโดนีเซีย, โครงการ BOI – ASEAN โดยความร่วมมือของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), มกราคม 2552.

พระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2497 ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นการส่งเสริมการลงทุนการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมุ่งกำกับควบคุมมากกว่าการส่งเสริมการลงทุน ต่อมาได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในปี พ.ศ. 2501 และใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 33 ลงวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2501 เป็นกฎหมายส่งเสริมการลงทุนแทน ซึ่งกฎหมายส่งเสริมการลงทุนของไทยได้มียกปรับปรุง แก้ไข รวมทั้งยกเลิกในเวลาต่อมาอีกหลายฉบับ เช่น

- พ.ศ. 2503 มีการออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่ออุตสาหกรรม พ.ศ. 2503 และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2505

- พ.ศ. 2508 มีการออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2511

- พ.ศ. 2515 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 ลงวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2515

- พ.ศ. 2520 ได้มีการออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และกฎหมายฉบับนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก 2 ครั้ง คือในปี พ.ศ. 2534 และ พ.ศ. 2544 มีผลใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน

5.3.1 ส่วนที่เหมือนกันกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

ก) การกำหนดหลักประกันและคุ้มครองการลงทุน

ในส่วนที่เหมือนกัน กฎหมายการลงทุนของประเทศไทย อินโดนีเซียและเวียดนาม มีส่วนที่เหมือนกันคือในกฎหมายการลงทุนของแต่ละประเทศได้กำหนดมาตรการที่เป็นหลักประกันและคุ้มครองการลงทุนไว้คือรัฐจะไม่โอนกิจการของนักลงทุนมาเป็นของรัฐ

ประเทศไทย พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ได้บัญญัติหลักประกันและการคุ้มครองการลงทุนไว้ที่หมวด 5 มาตรา 43 ดังนี้

“รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ”

ในมาตรา 4 ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ให้ความหมายของ “ผู้ได้รับการส่งเสริม” ว่าหมายถึงผู้ได้รับบัตรส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้

ในมาตรา 17 ตามพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องเป็นบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ประเทศอินโดนีเซีย Law of the Republic of Indonesia Number 25 of 2007 Concerning Investment ได้บัญญัติหลักประกันและการคุ้มครองการลงทุน ไว้ที่ Chapter 5 Article 7 ดังนี้

(1) รัฐบาลจะไม่โอนกิจการมาเป็นของรัฐหรือเข้ายึดสิทธิความเป็นเจ้าของของนักลงทุนใด ๆ ยกเว้น กระทำตามกฎหมายใน Article 1 ของกฎหมายฉบับนี้ ได้ให้ความหมายของนักลงทุนว่านักลงทุนจะเป็นปัจเจกบุคคลหรือบริษัทที่ลงทุนในรูปแบบของนักลงทุนภายในประเทศ หรือนักลงทุนจากต่างประเทศ

ประเทศเวียดนาม กฎหมายการลงทุนของเวียดนามฉบับใหม่ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2549 ได้กำหนดหลักประกันและการคุ้มครองการลงทุนไว้ใน Chapter 2 Article 6 ดังนี้

“1. เงินลงทุนและทรัพย์สินที่ถูกต้องตามกฎหมายของนักลงทุนจะไม่ถูกโอนไปเป็นของรัฐ และจะไม่ถูกยึดทรัพย์สินโดยมาตรการทางการปกครอง”

ใน Article 3 ของกฎหมายฉบับนี้ได้ให้ความหมายของนักลงทุนไว้ว่า นักลงทุนหมายถึงองค์กรหรือปัจเจกบุคคลใด ๆ ที่ดำเนินกิจการลงทุนตามกฎหมายเวียดนาม ซึ่งได้รวมถึงองค์กรหรือปัจเจกบุคคลต่างชาติด้วย

จากการเปรียบเทียบกฎหมายการลงทุนของประเทศอินโดนีเซียและประเทศเวียดนามกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ของไทย จะเห็นว่าแม้ทุกประเทศจะมีบัญญัติการให้หลักประกันและคุ้มครองการลงทุนเหมือนกันคือ รัฐจะไม่โอนกิจการของนักลงทุนมาเป็นของรัฐก็ตาม แต่ข้อแตกต่างระหว่างกฎหมายการลงทุนของอินโดนีเซียและเวียดนามกับ พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุนของไทย คือ นิยามคำว่า นักลงทุนหรือผู้ลงทุนซึ่งกฎหมายการลงทุนของทั้ง 2 ประเทศได้ให้คำนิยามที่ชัดเจนว่าหมายถึงปัจเจกบุคคลหรือบริษัทก็ได้

ในขณะที่ พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุนของไทยไม่ได้ให้คำนิยามของคำว่านักลงทุนหรือผู้ลงทุนไว้โดยตรง แต่ใช้คำว่าผู้ได้รับการส่งเสริมแทน ซึ่งความหมายของคำว่าผู้ได้รับการส่งเสริมนั้น พ.ร.บ.ฉบับนี้ได้กำหนดว่าต้องเป็นนิติบุคคล ได้แก่ บริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ เท่านั้น

นอกจากนี้ การให้หลักประกันและคุ้มครองตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนก็จะให้เฉพาะผู้ได้รับการส่งเสริม ซึ่งอาจตีความได้ว่าผู้ลงทุนที่ไม่ได้รับการส่งเสริม อาจไม่อยู่ในขอบเขตความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

5.3.2 ส่วนที่แตกต่างกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

ก.) การกำหนดคำนิยามของการลงทุน

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ของไทย มิได้มีการกำหนดคำนิยามของการลงทุนเอาไว้ นอกจากนี้ยังมีได้กำหนดคำนิยามของนักลงทุนหรือผู้ลงทุนเอาไว้ด้วย

ซึ่งต่างจากกฎหมายการลงทุนของอินโดนีเซียและเวียดนามที่ได้กำหนดคำนิยามของการลงทุนไว้ดังนี้

ประเทศอินโดนีเซีย Law of The Republic of Indonesia Number 25 of 2007 concerning of Investment ได้กำหนดคำนิยามของการลงทุนไว้ที่ Chapter 1 Article 1 ดังนี้

1. การลงทุนจะเป็นประเภทของกิจกรรมการลงทุนใด ๆ โดยผู้ลงทุนภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อดำเนินธุรกิจภายในดินแดนของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
2. การลงทุนภายในประเทศจะเป็นกิจกรรมการลงทุนใด ๆ เพื่อดำเนินธุรกิจภายในดินแดนของสาธารณรัฐอินโดนีเซียดำเนินการโดยผู้ลงทุนภายในประเทศโดยใช้เงินลงทุนภายในประเทศ
3. การลงทุนจากต่างประเทศจะเป็นกิจกรรมการลงทุนใด ๆ เพื่อดำเนินธุรกิจภายในดินแดนของสาธารณรัฐอินโดนีเซียดำเนินการโดยผู้ลงทุนจากต่างประเทศโดยใช้เงินลงทุนต่างประเทศทั้งหมดหรือเงินลงทุนร่วมกับเงินทุนภายในประเทศก็ได้
4. ผู้ลงทุนจะเป็นปัจเจกบุคคลหรือบริษัทที่ทำการลงทุนในรูปแบบของผู้ลงทุนภายในประเทศหรือผู้ลงทุนจากต่างประเทศก็ได้
5. ผู้ลงทุนภายในประเทศจะเป็นปัจเจกบุคคลที่เป็นพลเมืองชาวอินโดนีเซีย, บริษัทของอินโดนีเซีย, ของรัฐแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย หรือ ของภูมิภาคใด ๆ ที่ทำการลงทุนภายในดินแดนของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
6. ผู้ลงทุนจากต่างประเทศจะเป็นปัจเจกบุคคลที่เป็นพลเมืองชาวต่างประเทศ, บริษัทต่างประเทศหรือรัฐต่างประเทศที่ทำการลงทุนภายในดินแดนของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
7. เงินทุนจะเป็นทรัพย์สินใด ๆ ที่อยู่ในรูปของเงินหรือรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากเงินที่มีคุณค่าในทางเศรษฐกิจและเป็นเจ้าของโดยผู้ลงทุน
8. เงินลงทุนจากต่างประเทศจะเป็นเงินทุนใด ๆ ที่เป็นเจ้าของโดยต่างประเทศปัจเจกบุคคลพลเมืองชาวต่างประเทศ บริษัทต่างประเทศ องค์การตามกฎหมายต่างประเทศ และ/หรือองค์การตามกฎหมายอินโดนีเซีย ซึ่งเงินทุนบางส่วนหรือทั้งหมดเป็นเจ้าของโดยชาวต่างประเทศ
9. เงินลงทุนภายในประเทศจะเป็นเจ้าของโดยรัฐแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซียปัจเจกบุคคลพลเมืองชาวอินโดนีเซียหรือบริษัทหรือไม่ใช่บริษัท

กฎหมายการลงทุนของอินโดนีเซียจะเป็นกฎหมายที่มีการกำหนดนิยามของการลงทุนที่ชัดเจนและเป็นสากลครอบคลุมทั้งการลงทุนของคนในประเทศและต่างประเทศ

ประเทศเวียดนาม กฎหมายการลงทุนของเวียดนาม นอกจากจะมีขอบเขต
ข้อบังคับถึงการลงทุนภายในประเทศแล้ว ยังมีขอบเขตไปถึงการลงทุนของเวียดนามใน
ต่างประเทศอีกด้วย โดยใน Chapter 1 Article 1 ได้กำหนดขอบเขตข้อบังคับไว้ว่า

กฎหมายฉบับนี้กำหนดกิจการลงทุนเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ สิทธิและหน้าที่
ของผู้ลงทุน การคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายของผู้ลงทุน การส่งเสริมการลงทุน
และสิทธิพิเศษ รวมถึงการบริหารจัดการของรัฐในกิจการลงทุนทั้งในประเทศเวียดนามและการ
ลงทุนของเวียดนามในต่างประเทศ

ใน Article 2 ได้กำหนดเรื่องผลบังคับใช้ของกฎหมายนี้กับ

1. ผู้ลงทุนในประเทศและผู้ลงทุนต่างชาติที่ดำเนินกิจการลงทุนในอาณาเขต
ประเทศเวียดนามรวมถึงการลงทุนของเวียดนามในต่างประเทศ
2. องค์กรและปัจเจกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน
และใน Article 3 ได้นิยามความหมายของการลงทุน ดังนี้
 1. การลงทุนคือการที่ผู้ลงทุนได้ลงทุนทรัพย์สินที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม โดย
มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทรัพย์สินในการดำเนินกิจการลงทุนตามข้อกำหนดของกฎหมายฉบับนี้และ
ตามข้อกำหนดอื่น ๆ ของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 2. การลงทุนโดยตรง หมายถึง รูปแบบการลงทุนที่ผู้ลงทุนได้ลงเงินทุนและมีส่วน
ในการบริหารกิจการลงทุนนั้น
 3. การลงทุนโดยอ้อม หมายถึง รูปแบบการลงทุนโดยการซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดง
สิทธิ พันธบัตร ตราสารที่มีมูลค่าหรือเงินทุนที่ลงทุนในหลักทรัพย์ หรือการลงทุนผ่านสถาบัน
การเงินโดยที่ผู้ลงทุนไม่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการลงทุนนั้นโดยตรง
 4. ผู้ลงทุน หมายถึง องค์กรหรือปัจเจกบุคคลใด ๆ ที่ดำเนินกิจการลงทุนตาม
กฎหมายเวียดนาม ซึ่งประกอบด้วย
 - 4.1 บริษัทจากทุกภาคส่วนธุรกิจที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายประกอบการธุรกิจ
 - 4.2 สหกรณ์และกลุ่มสหกรณ์ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายสหกรณ์
 - 4.3 ธุรกิจที่มีเงินทุนจากต่างประเทศที่ก่อตั้งขึ้นก่อนที่กฎหมายนี้จะมีผล
บังคับใช้
 - 4.4 ธุรกิจครอบครัว ปัจเจกบุคคล
 - 4.5 องค์กรหรือปัจเจกบุคคลต่างชาติหรือชาวเวียดนามที่พำนักใน
ต่างประเทศหรือชาวต่างชาติที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในเวียดนาม

4.6 องค์กรณ์อื่น ๆ ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายเวียดนาม

5. ผู้ลงทุนต่างชาติ หมายถึง องค์กรณ์หรือปัจเจกบุคคลใด ๆ ที่ลงทุนเพื่อดำเนินกิจการลงทุนในเวียดนาม

6. ธุรกิจที่มีเงินทุนจากต่างประเทศ หมายถึง บริษัทใด ๆ ที่ก่อตั้งโดยผู้ลงทุนต่างชาติเพื่อดำเนินกิจการลงทุนในเวียดนามหรือธุรกิจเวียดนามที่มีผู้ลงทุนต่างชาติถือหุ้น ควบคุมกิจการ หรือซื้อกิจการ

ฯลฯ

12. การลงทุนจากต่างชาติ หมายถึง ผู้ลงทุนต่างชาติที่นำเงินทุนหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ชอบด้วยกฎหมายของตนเข้ามาลงทุนในเวียดนาม

13. การลงทุนในต่างประเทศ หมายถึง ผู้ลงทุนในประเทศที่ใช้เงินทุนหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ชอบด้วยกฎหมายของตนดำเนินการลงทุนในเวียดนาม

14. การลงทุนในต่างประเทศ หมายถึง การที่ผู้ลงทุนโอนเงินลงทุนหรือทรัพย์สินอื่นใดที่ชอบด้วยกฎหมายของตนออกจากเวียดนามเพื่อไปดำเนินการลงทุนในต่างประเทศ

ฯลฯ

กฎหมายการลงทุนของเวียดนามเป็นกฎหมายที่มีจุดเด่นตรงที่ได้มีการกำหนดนิยามการลงทุนให้ครอบคลุมไปถึงการลงทุนในต่างประเทศด้วย โดยใน Chapter 8 Article 74 – 79 ได้กำหนดการส่งเสริมการลงทุนในต่างประเทศ เงื่อนไขการลงทุนในต่างประเทศ สิทธิและหน้าที่ของผู้ลงทุนในต่างประเทศและขั้นตอนการลงทุนในต่างประเทศ

ข.) การจ่ายค่าชดเชย

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ของไทย แม้จะได้มีการกำหนดหลักประกันและการคุ้มครองเอาไว้ว่ารัฐจะโอนกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ แต่อย่างไรก็ตาม หากประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องโอนกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐจริง ๆ ปัญหาในทางปฏิบัติก็คือว่าค่าชดเชยที่จะต้องจ่ายให้แก่ผู้ที่ถูกโอนกิจการไปเป็นของรัฐจะจ่ายอย่างไร ใช้เกณฑ์อะไรในการจ่ายค่าชดเชย เป็นต้น เนื่องจากในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนมิได้กำหนดเรื่องของการจ่ายค่าชดเชยไว้

ประเทศอินโดนีเซีย Law of the Republic of Indonesia Number 25 of 2007 Concerning of Investment ได้กำหนดการจ่ายค่าชดเชยไว้ใน Chapter 5 Article 7 (2) ดังนี้

(2) ในกรณีที่รัฐบาลโอนกิจการมาเป็นของรัฐหรือเข้ายึดสิทธิความเป็นเจ้าของของผู้ลงทุนใด ๆ ตาม (1) ข้างต้น รัฐบาลจำเป็นต้องจ่ายค่าชดเชยในจำนวนที่กำหนดบนหลักเกณฑ์ของราคาตลาด

ซึ่งในคำอธิบายท้ายกฎหมายฉบับนี้ ได้อธิบายความหมายของคำว่าราคาตลาดว่า หมายถึง ราคาที่กำหนดตามวิธีที่ใช้กันทั่วโลกโดยผู้ประเมินราคาอิสระที่ได้รับแต่งตั้งโดยทั้ง 2 ฝ่าย

ประเทศเวียดนาม กฎหมายการลงทุนของเวียดนาม ได้กำหนดเรื่องการจ่ายค่าชดเชยไว้ใน Chapter 2 Article 6 ดังนี้

2. ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยและผลประโยชน์ของชาติอย่างแท้จริงจนทำให้รัฐบาลต้องเข้าครอบครองหรือเรียกทรัพย์สินจากผู้ลงทุน ผู้ลงทุนจะได้รับการชดเชยหรือชำระค่าเสียหายตามราคาตลาด ณ เวลาที่ได้ประกาศการเข้าครอบครองหรือเรียกทรัพย์สินนั้น

การจ่ายค่าชดเชยหรือการชำระค่าเสียหาย จะต้องประกันผลประโยชน์ตามกฎหมายของผู้ลงทุน และจะปฏิบัติบนหลักการที่จะไม่สร้างความรำคาญในหมู่นักลงทุน

3. ค่าชดเชยหรือการชำระค่าเสียหายใด ๆ ที่จ่ายให้กับผู้ลงทุนต่างชาติ ตามที่กำหนดในข้อ 2 ของมาตรานี้ สามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราต่างประเทศได้อย่างเสรีและจะได้รับอนุญาตให้โอนออกไปต่างประเทศได้

ซึ่งกฎหมายการลงทุนของเวียดนามมิได้ให้ความหมายของคำว่าราคาตลาดว่ามีความหมายอย่างไร ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายการลงทุนของอินโดนีเซีย

ค.) การระงับข้อพิพาท

กฎหมายการลงทุนของอินโดนีเซียและเวียดนามได้กำหนดเรื่องการระงับข้อพิพาทไว้ดังนี้

ประเทศอินโดนีเซีย Law of The Republic of Indonesia Number 25 of 2007 Concerning Investment ใน Chapter 5 Article 7 (3) กำหนดว่า

ถ้าฝ่ายใดล้มเหลวที่จะบรรลุถึงข้อตกลงในเรื่องการจ่ายค่าชดเชยหรือค่าเสียหายตามข้อ (2) ข้อพิพาทจะต้องได้รับการระงับโดยอนุญาโตตุลาการ

ซึ่งใน Chapter 15 Article 32 ได้กำหนดเรื่องการระงับข้อพิพาทไว้ดังนี้

(1) ในกรณีของข้อพิพาทในภาคการลงทุนระหว่างรัฐบาลและผู้ลงทุนใด ๆ ทั้ง 2 ฝ่ายจะอุทิศความพยายามทั้งหมดของเขาที่จะระงับข้อพิพาทด้วยความสุจริตรอบคอบ

(2) ในกรณีที่การระงับตามข้อ (1) ล้มเหลว ข้อพิพาทจะถูกระงับโดยอนุญาโตตุลาการหรือระงับโดยทางอื่นหรือทางศาลยุติธรรมโดยสอดคล้องกับหลักนิติรัฐ (The rules of law)

(3) ในกรณีของข้อพิพาทในภาคการลงทุนระหว่างรัฐบาลและผู้ลงทุนภายในประเทศใด ๆ ทั้ง 2 ฝ่ายอาจจะระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการบนความตกลงระหว่างกันและถ้าการระงับนั้นล้มเหลว ข้อพิพาทจะได้รับการระงับโดยศาลยุติธรรม

(4) ในกรณีของข้อพิพาทในภาคการลงทุนระหว่างรัฐบาลและผู้ลงทุนต่างประเทศใด ๆ ทั้ง 2 ฝ่ายอาจจะระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศบนความตกลงระหว่างกัน

ประเทศเวียดนาม กฎหมายการลงทุนของเวียดนามได้กำหนดเรื่องการแก้ไขข้อขัดแย้งไว้ใน Chapter 2 Article 12 ดังนี้

1. ข้อขัดแย้งใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการลงทุนในเวียดนามจะได้รับการระงับโดยการเจรจา การไกล่เกลี่ย การอนุญาโตตุลาการหรือศาลให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของกฎหมาย

2. ข้อขัดแย้งใด ๆ ระหว่างผู้ลงทุนภายในประเทศด้วยกันหรือผู้ลงทุนภายในประเทศกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการลงทุนในดินแดนของเวียดนามจะได้รับการระงับโดยอนุญาโตตุลาการเวียดนามหรือศาล

3. ข้อขัดแย้งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ลงทุนต่างชาติหรือบริษัทที่มีเงินลงทุนจากต่างชาติ หรือข้อขัดแย้งใด ๆ ระหว่างผู้ลงทุนต่างชาติด้วยกันจะได้รับการระงับโดยหน่วยงานหรือองค์กรอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

3.1 ศาลเวียดนาม

3.2 อนุญาโตตุลาการเวียดนาม

3.3 อนุญาโตตุลาการต่างประเทศ

3.4 อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ

3.5 อนุญาโตตุลาการที่ได้รับความเห็นชอบจากคู่กรณีที่ขัดแย้งกัน

4. ข้อขัดแย้งใด ๆ ระหว่างผู้ลงทุนต่างชาติและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการลงทุนในดินแดนของเวียดนามจะได้รับการระงับโดยอนุญาโตตุลาการหรือศาลเวียดนาม ยกเว้นในกรณีที่มีการระบุในสัญญาตัวแทนหน่วยงานของรัฐผู้มีอำนาจกับผู้ลงทุนต่างชาติหรือในสนธิสัญญาที่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นสมาชิก

5.4 ข้อเสนอเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนของไทย

เมื่อเปรียบเทียบมาตรการด้านการให้ความคุ้มครองการลงทุนจากต่างประเทศกับของพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนกับกฎหมายการลงทุนของประเทศต่างๆ ในอาเซียนที่มีบทบัญญัติคุ้มครองการลงทุนแล้ว ทำให้เห็นว่า พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุนของไทยควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขในมาตรการด้านการให้ความคุ้มครองการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสามารถรองรับกับกติกาสทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศได้

1. การบัญญัติเงินค่าสินไหมทดแทนในมาตรา 43

เนื่องจากการให้หลักประกันแต่เพียงว่า รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้รับการลงทุนส่งเสริมมาเป็นของรัฐตามมาตรา 43 ของ พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุนนั้นไม่เป็นการเพียงพอ จึงควรให้หลักประกันในกรณีที่มีการโอนกิจการเพิ่มเติม โดยเฉพาะการชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้กับนักลงทุน ดังนี้

“มาตรา 43 รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้รับการลงทุนส่งเสริม มาเป็นของรัฐ เว้นแต่เพื่อประโยชน์สาธารณะไม่เลือกปฏิบัติ และมีการชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้น”

2. การบัญญัติข้อยกเว้น ในมาตรา 44, 45 และ 46

เนื่องจากรัฐมีความจำเป็นต้องดูแลกิจการสาธารณูปโภคเป็นพิเศษเพราะเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ จึงควรเพิ่มข้อความในตอนท้ายของมาตรา 44, 45 และ 46 ว่า “...เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นและเหมาะสมในกิจการสาธารณูปโภค”

ดังนั้น รัฐจึงควรบัญญัติข้อยกเว้นในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน เพราะในทางปฏิบัติแล้ว ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมในกิจการสาธารณูปโภค จะไม่ได้รับการคุ้มครองในเรื่องนี้อยู่แล้ว

เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มีผลบังคับใช้มาเป็นระยะเวลา 30 กว่าปีแล้ว ถึงแม้พระราชบัญญัติฉบับนี้จะได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมถึง 2 ครั้งคือในปี พ.ศ. 2534 เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่ประเทศไทยนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้าและการแก้ไขเพิ่มเติมในปี 2544 เป็นการแก้ไขเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยกำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยพิจารณาเป็นสัดส่วนของเงินลงทุน ยกเลิกการกำหนดจำนวนปีขั้นต่ำที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีและมีการกำหนดให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในการอนุญาตให้มีการนำขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นในช่วงที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไปใช้หลังจากระยะเวลา

ดังกล่าว⁶ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมในครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในขณะนั้นเท่านั้น

ดังนั้น ในอนาคตหากจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ครั้งที่ 3 หรือมีการตราพระราชบัญญัติการลงทุนฉบับใหม่ทดแทนพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนฉบับปัจจุบัน (ในกรณีที่จำเป็น) เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งระดับภายในประเทศและระดับระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในระดับระหว่างประเทศที่ปัจจุบันนี้ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกพยายามเปิดประเทศเพื่อการค้าและการลงทุนมากขึ้นรวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงกติกาของการค้าการลงทุนระหว่างประเทศไปจากเดิมมาก ทำให้ประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายได้ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การลงทุนใหม่ ทั้งในเรื่องของกฎหมายและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

จากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายการลงทุนของประเทศอินโดนีเซีย และเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนที่มีศักยภาพในการแข่งขันใกล้เคียงกับประเทศไทย จะพบว่าประเทศทั้งสองได้มีการออกกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเร่งการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติและสำนึกถึงอธิปไตยทางเศรษฐกิจและการเมือง จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มการลงทุนเพื่อทำให้ศักยภาพทางเศรษฐกิจไปสู่ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง โดยการใช้เงินทุนจากทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ⁷

เพื่อให้ประเทศไทยยังคงรักษาศักยภาพในการแข่งขันในการลงทุนได้ต่อไปในระดับนานาชาติ ในประเด็นของการคุ้มครองการลงทุน ควรมีการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องของ

1. นิยาม การลงทุน ผู้ลงทุนหรือนักลงทุนไทย ผู้ลงทุนหรือนักลงทุนต่างชาติ การลงทุนในต่างประเทศ
2. เพิ่มข้อยกเว้นในการให้หลักประกันและคุ้มครองการลงทุน
3. การจ่ายค่าชดเชยหรือค่าสินไหมทดแทน (Compensation)
4. ระเบียบข้อพิพาท (Settlement of Disputes)

6. ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาเพื่อจัดทำมาตรการกฎหมายใหม่สำหรับการส่งเสริมการลงทุน, 20 สิงหาคม 2547.

7. Law of The Republic of Indonesia Number 25 of 2007 Concerning Investment, Preamble (c).

1. นิยาม ควรจะมีการให้คำนิยามที่ชัดเจนของคำว่า การลงทุน ผู้ลงทุน ภายในประเทศ ผู้ลงทุนต่างประเทศ เนื่องจากคำเหล่านี้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนยังไม่มี การให้คำนิยามไว้ นอกจากนี้ควรนิยามคำว่า การลงทุนไทยในต่างประเทศไว้ด้วยเพื่อให้ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยเริ่มเป็นประเทศผู้ส่งออกการลงทุนแล้ว จึงควรนิยามไว้เพื่อให้ครอบคลุมถึงการลงทุนของไทยในต่างประเทศด้วย

2. เพิ่มข้อยกเว้นของหลักประกันและการคุ้มครอง เนื่องจากในปัจจุบันการเวนคืน กิจการหรือการโอนกิจการเป็นของรัฐ ถ้ามีวัตถุประสงค์ในการเวนคืนหรือการโอนกิจการเป็นของ รัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่เลือกปฏิบัติทำตามกระบวนการทางกฎหมายและมีการจ่าย ค่าชดเชยหรือค่าสินไหมทดแทน รัฐบาลประเทศผู้รับการลงทุนย่อมสามารถทำได้โดยไม่ขัดต่อ หลักกฎหมายระหว่างประเทศ จึงควรเพิ่มข้อยกเว้นของหลักประกันและการคุ้มครองเป็นการให้ หลักประกัน ในกรณีที่มีการเวนคืนกิจการหรือโอนกิจการเป็นของรัฐด้วยว่า “เว้นแต่เพื่อประโยชน์ สาธารณะโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติและมีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนที่เหมาะสม”

3. การจ่ายค่าชดเชยหรือค่าสินไหมทดแทน ควรมีการบัญญัติเรื่องการจ่ายค่าชดเชย หรือค่าสินไหมทดแทนไว้ด้วย หากเกิดกรณีที่รัฐบาลมีความจำเป็นต้องเวนคืนหรือโอนกิจการเป็น ของรัฐแล้ว การมีบทบัญญัติในข้อนี้จะช่วยให้นักลงทุนมีความมั่นใจและคลายความวิตกกังวล เกี่ยวกับเงินค่าชดเชยหรือค่าสินไหมทดแทนที่จะได้รับ ทั้งนี้เพราะนักลงทุนส่วนใหญ่มิได้มีความ วิตกกังวลในเรื่องที่จะถูกเวนคืนกิจการหรือถูกโอนกิจการการลงทุนเป็นของรัฐแต่อย่างใด แต่นัก ลงทุนจะวิตกกังวลในเรื่องค่าสินไหมทดแทนที่จะได้รับว่าเป็นธรรมหรือเหมาะสมกับความเสียหาย ที่เกิดขึ้นหรือไม่มากกว่า

ดังนั้น การที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยหรือค่าสินไหมทดแทน จะช่วย ทำให้ผู้ลงทุนต่างชาติมีความมั่นใจในสิทธิที่ตนเองได้รับ

4. การระงับข้อพิพาท (Settlement of Disputes) ควรมีการบัญญัติเรื่องการระงับข้อ พาทไว้ ดังนี้

4.1 กรณีข้อพิพาทระหว่างผู้ลงทุนภายในประเทศกับคณะกรรมการส่งเสริมการ ลงทุน และ/หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ข้อพิพาทจะได้รับการระงับโดย อนุญาโตตุลาการที่ทั้ง 2 ฝ่ายแต่งตั้งหรือโดยศาล

4.2 กรณีข้อพิพาทระหว่างผู้ลงทุนต่างชาติกับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และ/หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และทั้ง 2 ฝ่าย มีความประสงค์จะระงับเรื่องที่

พิพาทโดยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ให้ทั้ง 2 ฝ่ายแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศบนความตกลงระหว่างกัน